מסייע ליה לזעירי · תימה דממתני' לא שמעינן לטמא אדם וגגדים: **מכדי** מטה אין בו דעת ליטמא · מטהרות לא פריך דכיון שטמוקין בהן מקרי שפיר אין בו דעת ליטמא הקונטרס: **בשחברותיה** טשאות אותה כמטה דמקרי מטה דבר שיש בו דעת ליטמא ומימה לריב"ת דנטוף ס"ק דפסחים (דף יח.) קאמר ולא המתם שמטא בנבר שהסכין והידים מהורות ומוקי לה במתנו ממא מת ומהורות משום דעזרה רה"ל הוא אכל לי הוה רה"י הוה ממא ופריך אמאי והא אין בו דעת ליטמא הוא דאמר רבי יוחנן דאמר ספק טומאה הבאה בידי אדם מטמא הכלה מקשה הכם ומה צריך לאתויי הך דרבי יוחנן דכיון דאדם טופס את הסכין תשוב דבר שיש בו דעת ליטמא בלא רבי יוחנן כדמשמע הכא וי"ל דהכא תשיב שפי דבר שיש בו דעת ליטמא כשחברותיה טשאות אותה במקה משום דגדה גמי המתמלה יש בה דעת ליטמא לי גמי משום שגם חברותיה הטשאות גם הם ממאות במקה הגדה אבל הכם אין האדם ממא אלא הסכין שגגע במתנו והשתא גמי אמי שפיר דפריך בסמוך לרבי יוחנן מהיה מהעמקה בטליתו ולא פריך גמי לזעירי משום דאדם הטופס הטליתא לא דמי לחברותיה שגם הן ממאות ויש בהן דעת ליטמא* : **ספק** טומאה הבאה בידי אדם שנאלין עליה ואפילו בכלי המונח ע"ג קרקע · וא"ת מאי קמ"ל רבי יוחנן מתני' היא (פסחים פ"נ מ"ח) תיטק שמטא בלר · הניסה כי' דחכמים מטמאין משום דעשו לחיטק כיס בו דעת ליטמא אע"פ שהניסה אין בה דעת ליטמא ובמס' מהרות פ"ד (מ"ט) הגן ממא שפשט רגלו לגין המקון ספק נגע ספק לא נגע ממא כרה"י עוד הגן האם בסיפא היה מקל ביתו וכרוכה (ו) מלאה מקון ממאין חוקה לגין הכרות ספק נגע בו טהור וטמאת משום דטומאת מקון לטמא אחרים לא לאוריתא וה"ל ספק [לטמא אחרים] דרבנן כדמפרש האם הא לא הכי ספקא ממא וי"ל דמלי למימר שהניסה והמקון והכרות בידי אדם וקמ"ל רבי יוחנן אפילו מגעתם ע"ג קרקע לא טהרות ביד טהור וטומאה מגעתם ע"ג קרקע:

היה מהעמק בטליתו · פירוש טליתו ממא וטהרות בגדו לא טליתו טהור וטמאות בגדו כגון שרץ ואיט יודע אם נגע בו לא טומאה וטהרות לפניו וטליתו טהור ואיט יודע אם נגע לטומאה ואח"כ לטהרות וקמ"ל דלא הוי ספק ספקא שמא לא נגע בשרץ ואפילו נגע ספק לא נגע בטהרות דאם כמו כן נגע בטהרות: **ואם** לא אפשר לא"כ נגע ממא · וא"ת פשיטא כיון דאי אפשר דלאו לא"ל כלל קאמר אלא כלומר קרוב לודאי וכתוספתא ה) נמי תניא אם לא אפשר לא"כ נגע ספקו ממא מדקאמר ספקו ממא משמע דלא הוי ודאי נגע וכן מדקאמר רבן שמעון בן גמליאל אומרים לו שנה לגימר דתרומת קלי דקאמר שפקו טהור דקאמר אומרים לו שנה אם נגע ממא לא"כ לא הוי פליגי רבנן לומר אין שונין בטהרות כדפרק הרואה (לקמן מח·) אמרינן דדוקא להקל אין שונין אבל להחמיר שונין וכן בריש שחיטת חולין (דף ב:) אמרינן לא אמר ברי לי אלא דנעתי לאו דוקא ברי דעזרה הי"ל כדאמרינן בפסחים (דף ג) : **ומה** כלי חרס שהוא מוקף למיד פחול· וא"ת ונימא דיו המשכבות דאהל המת דלא מטמא אדם וגגדים לא דיו ככלי חרס דמעבר לעת ושוד ממא פכין קמנים יוכיחו דטמאים בטמא ומהרים בטמא לעת שבגדה דלא אתו לכלל מגע אף משכבות כמו כן ומיהו רש"י פי' דהכי עביד ק"ו ומה כלי חרס שטהור באהל המת טמא בטמא לעת שבגדה כמו בגדה עלמה משכבות ומשבות דטמאים בטמא לעת שבגדה כגדה עלמה ומיהו אכתי קשה מה לכלי חרס שכן אין לו טהרה במקום ג) *כדפריך בפ' כשם (שבת כט:) לא שכן מטמא מאוירו וי"ל מהרות דאהל כלים יוכיחו שאין להם טומאת אויר ומה להם טהרה במקום ומטמין בטמא לעת שבגדה כגדה עלמה דאמרינן דהא פשיטא דאמר בבריית' ומביר ק"ו לטמא אדם וגגדים ולא מלי למעבר הכי ק"ו ומה כלי חרס שאינו מטמא מגגו כלי' ממאות טמא בטמא לעת שבגדה כגדה עלמה משכבות לא כל שכן כדאמר בפרק בהמה המקשה (חולין עח:) אגגו מגגו קאמרינן מהוגו קאמרינן והתם מפורש הפשט: [הי"ג הגיעל בהאל המת כו' · תימה הא אינו ניעל בטמא לעת שייגו בהיסס דהגיע כאילו נגע בתוכו דמרבינא דמגע אתי ומגגע אהל המת ממא מדמ לכלי חרס שכן אין לו טהרה במקום ג) [שם כט:] ג"ל לא אם ממטמא מאוירו מדפרק בפרק כשם ד) [מגילל כגל]

ד) [בפסחים פ"ד] ג) [יומ' דע' פוס' מולן כ: ד"ס דלישה קמן וכו' כאי ספק לא דמי לשאר ספק ד"ל אם ממטמא מאוירו מדפרק בפרק כשם ד) [מגילל כגל]

ספרים נרסינן ספיקו ממא וכן בתוס' נרס אי אי אישטר לכיון ספיקו ממא כלומר דאיכא למיתלי מאי בגגע מבלא נגע דאי דוקא קתני דאי אשטר בלא נגיעה פשיטא דממא · ועוד מדקתני סיפא אומר לי שנה ד"ל אסיפא קאי' ורש"ל שנה לחקל קאמר דאי אריש"א דקאמר ת"ק מהור ואמר אריב אומר לי שנה בהוראה הוו מרע רבנן דהא אמרינן בפ' הרואה כתם אין שונין בטהרות לחקל אלא להחמיר ומי' לאמר דמסקי' לקמן דבריש' ברשות היחיד ספיקו ממא מדי קאי אראשות (היחיד) (הרבים) דרישא ובמו שפירשתי (ראיכא) [הדיכא] דקרוב לטמאה מדי מלטהרה מסמאינן אפי' ברשות (היחיד) (הרבים) בן מיכתנמי בשמעתתא קמייתא דתולין דקאמר דתם אי אפר ברי לי שלא נגעתי שהיטמה כשרה ולמה לי ברי הא אמרינן בפ"ק דפסחים דעזרה רשות הרבים היא אלא לפי שאינו מצוי שישהוט אדם ולא יגע בבשר בעין ברי לי הבא נמי כיון שבטהרה יכול להתעסק שלא יגע מטמאתו · ואפי' לפחר ברשות היחיד ספרינן בספק הרגיל בראמרינן בפרק קמא דפסחים כל מקום שהיוי' ודאי הרבים

מפקידה לפקידה מבעיא מהו דתימא מעת לעת חשו בה רבנן לפסידא דטהרות אבל מפקידה לפקידה לא קמ"ל: כיצד דיה שעתה וכו': למה לי למיתני היתה יושבת במטה (ה) ועסקה בטהרות ליתני היתה עסוקה בטהרות ופרשה וראתה הא קמ"ל טעמא דדיה שעתה הא מעת לעת במטה נמי ממטמא מסייע ליה לזעירי דאמר זעירי *מעת לעת שבגדה עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים מבדי האי מטה דבר שאין בו דעת לישאל הוא *וכל דבר שאין בו דעת לישאל ספקו טהור תרגמה זעירי כשחברותיה נושאות אותה במטה דהויא ליה יד חברותיה *והשתא דא"ר יוחנן ספק טומאה הבאה בידי אדם נשאלין עליה אפי' בכלי מונח ע"ג קרקע כמי שיש בו דעת לישאל אע"פ שאין חברותיה נושאות אותה במטה גופא א"ר יוחנן ספק טומאה הבאה בידי אדם נשאלים עליה אפי' בכלי המונח על גבי קרקע כמי שיש בו דעת לישאל מיתיבי *היה מתעטף בטליתו ומהרות וטומאות בצדו ומהרות וטומאות למעלה מראשו ספק נגע ספק לא נגע טהור ואם אי אפשר אא"כ נגע טמא *רשב"ג אומר אומרים לו שנה ושונה אמרו לו *אין שונים בטהרות אמאי הא ספק טומאה הבאה בידי אדם הוא בר מיניה דההיא דתני רב הושעיא "ברשות היחיד ספקו טמא ברשות הרבים טהור גופא אמר זעירי מעת לעת שבגדה עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים איני והא כי אתא אבימי מבי רישאי אתא ואייתי מתניתא בידיה מעת לעת שבגדה משכבה ומושבה כמגעה מאי לאו מה מגעה לא ממטא אדם אף משכבה לא ממטא אדם אמר רבא ותסברא קל וחומר הוא ומה כלי חרס המוקף צמיד פחול *הניצול באוהל המת יאינו ניצול במעת לעת שבגדה משכבות ומושבות שאינן ניצולין באהל המת אינו דין שאין ניצולין במעת לעת שבגדה והא אבימי מבי רישאי מתניתא קאמר אימא משכבה ומושבה

(לקמן מח.)

כמגע

(ממדבר יט) וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פחול עליו טמא הא יש צמיד פחול עליו טהור: **אינו ניצול.** אם הסיט מתוך מעת לעת טמא כאילו הסיטה לאמר דאיתה כדמתיה בנרייתא לקמן(ו.): **אינו דין שאינן ניצולין במעת לעת.** (ה) שיטתא כמשכב הוה עלמה אדם וגגדים שעליו:

ו גם"ל: ספקו.

כמגע

ל"ל סמנע

הגהות הב"ח

(א) גמ' במטה ופסוקה בפסחים: (ב) רש"י ד"ה שעמדת דדיה שעתה כ"ל ומיהא משום ממחן: (ג) ד"ה כשחברותיה וסי' כך מפס כיד חברותיה: (ד) ד"ה כבלה בידי וסי' עכוה בכלי חולין כ"ל ומיהא הוי מעמ' ממחן: (ה) ד"ה אינו דין וסי' נמעמ לעת במסכת נדה עלמה לטמא אדם ומיהא יש בה דעת ליטמא: (ו) תוס' ד"ה ספק וסי' ובכלשו מקון כ"ל ומיהא מלאה ממחן:

[לעיל ד: סוגיא כתב:]

פסחים יח:

מוסף רש"י

ראה בעמ' הקודם למטה

מעשמת דעזרות רפ"ד ע"ב

[בתוספתא אי' רבי דוסא אומר אומרים לו כי' אמרו לו אין שונין כי' רשב"ג אומר שונים שהוא שונה]

תוספי הרא"ש

דחכמים מסמאין לאי שנעשה התיקון כמי שיש בו דעת לישאל · והתם הניסה מונחת על גבי קרקע ותנן בפ' בתים פחות רגלו לגין מסקין פחות ספק נגע ספק לא נגע ממא ולזעירי קשה מפי דבמי הבריות נושאות אותה במטה · הניקשי ליה הכך דמסמינן אפי' בטהרות המונחות על גבי קרקע וצ"ל דשמה מעיקו לחו ועיר' [שון ביתי] אדם שיש בו דעת לישאל אבל אי מפנחי אוריא מדברים וי' יותן אשמעינן דלא אייתי בחכי מהרות ומומאת בצדו · פרש"י ומהרות והשלית ממאה אי ממאות והשלית מהורה · וקשה דבמומאות ושלית מהורה הוי מהרה בידי אדם ולמאי דמסתר אף בראשות היחיד תיקשי ליה מכוית מן המת נמי שרב הלכך ל"ל דהוא קתני ומשמע ליה בחי מיניה נגע בצדו דדלמא נגע במומאות ונמסמא ושלית ומסא המהרות · וא"ת א"כ מאי קשה ליה דלמא שאני הכא דאיכא ספק שפיקא דשמא לא נגע לא בטהרות ולא במומאות · וי"ל דהא תנן פ"ז דטהרות כל מקום שאתה רואה כל לרבות ספיקות ומספיקי מפיקות בראשות ויחיד ממא ולמאי דמיירשתי לעיל דאיכא לפלוגי בין למומאות הארם עצמו או למומאות הטהרות בידו ניחא לפירוש רש"י דלא דמיא אלא לחא דר' יוחנן : **ואם** אי אפשר אלא א"כ נגע ממא · ברוב

תוספי הרא"ש

דחכמים מסמאין לאי שנעשה התיקון כמי שיש בו דעת לישאל · והתם הניסה מונחת על גבי קרקע ותנן בפ' בתים פחות רגלו לגין מסקין פחות ספק נגע ספק לא נגע ממא ולזעירי קשה מפי דבמי הבריות נושאות אותה במטה · הניקשי ליה הכך דמסמינן אפי' בטהרות המונחות על גבי קרקע וצ"ל דשמה מעיקו לחו ועיר' [שון ביתי] אדם שיש בו דעת לישאל אבל אי מפנחי אוריא מדברים וי' יותן אשמעינן דלא אייתי בחכי מהרות ומומאת בצדו · פרש"י ומהרות והשלית ממאה אי ממאות והשלית מהורה · וקשה דבמומאות ושלית מהורה הוי מהרה בידי אדם ולמאי דמסתר אף בראשות היחיד תיקשי ליה מכוית מן המת נמי שרב הלכך ל"ל דהוא קתני ומשמע ליה בחי מיניה נגע בצדו דדלמא נגע במומאות ונמסמא ושלית ומסא המהרות · וא"ת א"כ מאי קשה ליה דלמא שאני הכא דאיכא ספק שפיקא דשמא לא נגע לא בטהרות ולא במומאות · וי"ל דהא תנן פ"ז דטהרות כל מקום שאתה רואה כל לרבות ספיקות ומספיקי מפיקות בראשות ויחיד ממא ולמאי דמיירשתי לעיל דאיכא לפלוגי בין למומאות הארם עצמו או למומאות הטהרות בידו ניחא לפירוש רש"י דלא דמיא אלא לחא דר' יוחנן : **ואם** אי אפשר אלא א"כ נגע ממא · ברוב

תוספי הרא"ש

דחכמים מסמאין לאי שנעשה התיקון כמי שיש בו דעת לישאל · והתם הניסה מונחת על גבי קרקע ותנן בפ' בתים פחות רגלו לגין מסקין פחות ספק נגע ספק לא נגע ממא ולזעירי קשה מפי דבמי הבריות נושאות אותה במטה · הניקשי ליה הכך דמסמינן אפי' בטהרות המונחות על גבי קרקע וצ"ל דשמה מעיקו לחו ועיר' [שון ביתי] אדם שיש בו דעת לישאל אבל אי מפנחי אוריא מדברים וי' יותן אשמעינן דלא אייתי בחכי מהרות ומומאת בצדו · פרש"י ומהרות והשלית ממאה אי ממאות והשלית מהורה · וקשה דבמומאות ושלית מהורה הוי מהרה בידי אדם ולמאי דמסתר אף בראשות היחיד תיקשי ליה מכוית מן המת נמי שרב הלכך ל"ל דהוא קתני ומשמע ליה בחי מיניה נגע בצדו דדלמא נגע במומאות ונמסמא ושלית ומסא המהרות · וא"ת א"כ מאי קשה ליה דלמא שאני הכא דאיכא ספק שפיקא דשמא לא נגע לא בטהרות ולא במומאות · וי"ל דהא תנן פ"ז דטהרות כל מקום שאתה רואה כל לרבות ספיקות ומספיקי מפיקות בראשות ויחיד ממא ולמאי דמיירשתי לעיל דאיכא לפלוגי בין למומאות הארם עצמו או למומאות הטהרות בידו ניחא לפירוש רש"י דלא דמיא אלא לחא דר' יוחנן : **ואם** אי אפשר אלא א"כ נגע ממא · ברוב

גליון השו"ס גמ' כמטל כאהל המת · מי' מגיגה כה ע"א תד"ה שוגין : **תוס'** ד"ה ומס לא"ל כו' · ע' מהיודעו ריטב"א מנוח דף ד ע"א ד"ה ומ"ר מ"ר :

הגהות מהר"ב רגשבורג א) תוס' ד"ה ס"ג כמטל כאהל המת וכו' וכמגע כאהל המת מי מעמ דכך ל"ל נפרק ר' עקיבא (שבת דף ס"ד ע"ב) דקאמר וכו' כ"ל :

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com